

Staré zjevení a novodobé kladení otázek.

Rudolf Steiner

Kristiania (Oslo), 16. května 1909

Dnes se bude uplatňovat víc okultní stránka naší včerejší úvahy. Čtyři poatlantské kultury měly takřka znovu zrcadlit v duších lidí velké kosmické děje, jak se postupem času odehrály, zatímco my v našem kulturním období od 13., 14. století žádné takové zrcadlení už nemáme, neboť to, co se zevně odehrává ve vývoji lidstva, je třeba vztahovat k příčinám ležícím hlouběji.

Víme, jak pro sedm svátých říšiů byla uchována éterická těla velkých atlantských zasvětců a také víme, jak Zarathustrovo éterické tělo a astrální tělo bylo vetkáno Mojžíšovi a Hermovi. Ve všech dobách byla možnost, aby taková éterická těla, propracovaná a připravovaná od zasvětců, byla dál upotřebena ve spirituální ekonomii světa. Bylo však i něco jiného. Pro zvlášť důležité osobnosti se taková éterická těla ve vyšších světech formují. Když byl někdo obzvlášť pro poslání lidstva důležitý, pak ve vyšších světech se takové éterické nebo astrální tělo utkalo a těmto zvláštním osobnostem se vtisklo.

Něco takového se stalo Semovi, který skutečně měl co činit s celým kmenem Semitů. Pro takového otce kmene se razilo zvláštní éterické tělo. Tím byl Sem jakýmsi druhem dvojí osobnosti. Ať už to dnešnímu lidskému smyslu připadá jako bajka, jasnovidci se jevila taková Semova osobnost jako obyčejný člověk se svou aurou, ale tak, jakoby vyšší bytost, pronikající dolů z vyšších světů, vyplňovala jeho tělo éterické, a auru tohoto člověka tím utvářela za prostředníka mezi touto osobností a vyššími světy. Taková božská bytost však, jaksi přebývající v člověku, má zcela zvláštní moc: může pak takové éterické tělo rozmnožit, a tato rozmnožená éterická těla tvoří potom tkáň, která se vždy znovu vetkává potomkům. Tak dostávali potomci Sema vočkované věrné obrazy jeho éterického těla. Ale i éterické tělo Sema samotného, nejen ony rozmnožené věrné obrazy, se v mystériích uchovávalo. A osobnost, již se mělo dostat zvláštního poslání, musela tohoto éterického těla použít, aby se mohla plně dorozumět se semitským národem; podobně jako vysoce vzdělaný Evropan by se patrně musel naučit řeči Hotentotů, aby se s nimi dorozuměl. Osobnost se zvláštním posláním musela tedy v sobě nést, aby se mohla učinit semitskému národu srozumitelnou, toto skutečné éterické tělo Sema. Např. taková osobnost jako Melchisedech. Ten se mohl ukázat Abrahamovi jen v éterickém těle Semově.

A teď si musíme položit otázku: Když teprve nyní, v pátém poatlantském kulturním údobí, můžeme vyvíjet porozumění pro křesťanství, jak tomu tedy bylo ve zbytku řecko-latinské doby, která trvala ještě do 13. a 14. století?

Zde se koná tajuplný okultní proces. Kristus žil jen po tři roky ve schránkách Ježíše z Nazaretu, který je tak vysokou individualitou, že v třicátém roce života mohl opustit fyzický svět, aby vešel do duchovního světa, tehdy, když se nad jeho hlavou objevila holubice. Tři

vysoce vyvinutá těla jsou nyní vyplněna individualitou Krista, takže tato Kristova individualita žije ve fyzickém lidském těle. A fyzickému oku neviditelná těla Ježíše z Nazaretu jsou teď podobným způsobem rozmnožena, jako tenkrát éterické tělo Sema, takže od smrti na kříži jsou tu věrné obrazy éterického těla a astrálního těla Ježíše z Nazaretu. To nemá co činit s jeho Já“. Toto Já“ odešlo do duchovního světa a později se vždy znovu vtělovalo.

V prvních staletích po Kristově události vidíme, jak křesťanští spisovatelé pracují ještě na základě ústně podávané tradice apoštolských žáků. Oceňovali fyzické podání. Ale pouze na něm by pozdější staletí nemohla budovat. Od 6. a 7. století nastalo to, že vynikajícím křesťanským zvěstovatelům byl vetkán věrný obraz éterického těla Ježíše z Nazaretu. Takovým člověkem byl Augustin. Ve svém mládí musel projít velkými zápasy. Ala pak významným způsobem účinkoval podnět éterického těla Ježíše z Nazaretu, a tehdy teprve začíná sám ze sebe provozovat křesťanskou mystiku. Jeho spisy můžeme pochopit jen v tomto světě.

Mnoho osobností nesoucích v sobě takovou kopii chodilo světem. Columban, Gallus, Patrick, ti všichni nesli v sobě tento věrný obraz éterického těla, a právě tím byli schopni šířit křesťanství. Tak mohl být budován most od Kristovy události k následující době.

A nyní ve století 11. a 12. vidíme takové lidi, kteří obdrželi věrný obraz astrálního těla Ježíše z Nazaretu vetkaný do vlastního těla astrálního. Takovou osobností byl František z Assisi. Sledujeme-li jeho život, bude nám někdy nepochopitelný. Ale právě jeho impulzy pokory, křesťanské odevzdanosti, ty pak můžeme pochopit, když si řekneme, že v něm žilo takové tajemství. Tímto vetkáváním astrálního těla kolem 11., 12. a 13. století se tito lidé stávají zvěstovateli křesťanství. Přijali tedy křesťanství jako milost.

„Já“ Ježíše z Nazaretu opustilo tři schrány při Janově křtu, ale přesto zůstal jako otisk v pečetí věrný obraz tohoto „já“ ve třech schránách. Těchto tři těl se zmocňuje Kristova bytost, ale také ještě něčeho, co zůstává jako otisk Ježíšova Já“. Něco takového jako kopie Já“ Ježíšova je nyní vetkáváno od 12., 13., 14. století do takových lidí, kteří teď začínají mluvit o „vnitřním Kristu“. Mistr Eckhart, Tauler, ti pak mluví ze své vlastní zkušenosti jako otisknuté Já“ Ježíše z Nazaretu.

Existuje ještě mnoho lidí, kteří v sobě nesou něco takového jako kopie různých těl Ježíše z Nazaretu, ale ti už nejsou vůdčími osobnostmi. Stále více teď vidíme, jak v našem pátém období jsou lidé, kteří se musí stavět sami na sebe, na své vlastní Já“. Stále vzácnějšími jsou lidé takto inspirovaní. Proto se muselo předem učinit opatření, aby v našem pátém období vznikl duchovní proud, který by se staral o to, aby také ještě dál mohly k lidstvu pronikat spirituální poznatky. Pro lidi, odkázané na své pouhé lidské Já“, muselo se učinit opatření takovými individualitami, které mohly vidět do budoucnosti. Vypráví se nám v jedné takové legendě, že nádoba, v níž Kristus Ježíš přijímal se svými učedníky Poslední večeři, byla uchována. Je to legenda o Svatém Grálu, a vidíme ve vyprávění o Parsifalovi typicky vyjádřenou vývojovou cestu žáka naší páté poatlantské doby. Zde Parsifal jedno opomenul: Bylo mu totiž řečeno, že se nemá mnoho vyptávat. To je důležitý přechod ze staré doby do nové: co nejpasivnější odevzdanost byla nutná pro žáka ve staré Indii, později ještě také u

Augustina, u Františka z Assisi. Tito pokorní lidé se dali inspirovat tím, co v nich žilo, co jim bylo vetkáno. Nyní však by mělo „Já“ nést v sobě otázku. Žádná duše, která dnes prostě pasivně přijímá, co se jí dává, nedostane se tím nad sebe samu. Může pak jen pozorovat, co se kolem ní ve fyzickém světě děje. Dnes se musí duše ptát, musí se pozvednout sama nad sebe, sama ze sebe vyrůst. Duše se musí dnes tázat, jako se jednou tázal Parsifal po tajemstvích hradu Grálu.

Tak začíná dnes duchovní bádání teprve tam, kde jsou otázky. Duše, podnícené dnes zevní vědou k otázkám, duše, které se ptají a hledají, to jsou duše parsifalské. Byl tedy založen mysterijní proud, tolik osočované rosekruciánské školení, které nepočítá se žádnou tradovanou moudrostí, i když tradice vděčně přijímá. Ale to, čím je dnes rosekruciánský duchovní směr, to bylo vyvádáno bezprostředně ve vyšších duchovních světech zrakem a s prostředky, které dostává v návodech sám žák. Ne proto, že to nebo ono stojí ve starých knihách, že ti nebo oni tomu či onomu věřili, nýbrž dnes vyvádané bohatství moudrosti je zvěstováno rosekrucián- ským duchovním směrem. A toto se poněáhu připravovalo v rosekruciánských školách, které byly založeny ve 13., 14.století individualitou nazývanou Christian Rosenkreutz.

Tak se může dnes zvěstovat toto bohatství moudrosti jako duchovní věda. Dnes právě už tu nejsou takoví lidé, kteří bez svého přičinění dostávají naočkováno, co je vnitřně inspiruje. Lidé, kteří cítí, že duchovní věda mluví k srdci, ti mají dnes k ní přicházet. Pro duchovní vědu se nemá agitovat; každý má přijít k duchovní vědě z vlastního svobodného podnětu, tím, že je živým způsobem uchopen spirituálním věděním.

Tak přitahujeme k sobě tímto theosoficko-rosekruciánským duchovním proudem zase to, co je tu k dispozici z kopií onoho „já“ Ježíše z Nazaretu. Takže ti, kteří se k tomu připraví, ti budou vtahovat do svých duší věrný obraz „já“ Ježíše z Nazaretu. Tím, že jeho nitro je jako pečetní otisk Ježíšova „já“, tím přijme takový člověk do své duše Kristův princip. - Tak připravovalo rosekruciánství něco pozitivního, anthroposofie se má stát životem, a duše, která ji skutečně do sebe přijme, se poněáhu proměňuje. Přijímat do sebe anthroposofii, to znamená duši proměnit tak, že může přijít k porozumění Kristu.

Anthroposof se činí živým příjemcem toho, co ve zjevení Jahve-Krista je dáno Mojžíšovi, Pavlovi. Tak se praví v pátém dopise Apokalypsy, jak lidé páté kulturní epochy jsou těmi, kteří skutečně do sebe přijmou to, co potom bude něčím samo zřejmým pro kulturní období obce Filadelfie. Moudrost páté kulturní epochy vzejde jako květ lásky v epoše šesté. Lidstvo je dnes povoláno k tomu, aby přijalo do sebe něco nového, božského, a tím zase podniklo výstup do duchovního světa. Bude se sdělovat duchovně-vědecká vývojová nauka. Nemá se jí věřit, nýbrž lidstvo se má dostat k jejímu pochopení silou vlastního úsudku. Bude zvěstována těm, kdo v sobě nesou zárodek povahy Parsifalovy. A nebude zvěstována lokálně, na nějakém zvláštním místě, ale z celého lidstva budou shromažďováni lidé, kteří slyší volání spirituální moudrosti.